

[1944, august 20. a 21. Londýn.]¹ — Intimát II. odboru čs. MNO s odpověďami pplk. J. Goliana, zaslanými rádiotelegraficky čs. ministromi NO gen. S. Ingrovi v záležitosti delegací vyslaných do Moskvy.²

Příloha č. 1.³
Tajné.
Pramen „O“.

Gen. Ingr: Na tlg 250:

Důsledky odletu doposud projevily se jen v pátrání po osobách. Doposud vypátrána posádka kpt. Kozy. Dále shánka po pplk. Ferjenčíkovi. Tomuto umožněte ihned návrat. Na karpatských přechodech v obsazení změny nenastaly. Ing. Fejka ani por. Baláz nemají žádného pověření politického ani vojenského. Stotník Koza je vzal s sebou jen ze známosti.

Ley.
Příloha č. 2.⁴
Tajné.
Pramen „O“.

Gen. Ingr: tlg 252:

Čatlošova delegace odletěla 4. srpna. S jeho letadlem současně letěli členové podzemní organizace pplk. Dr. Ferjenčík a poslanec Šmidke, aby mohli hned na místě čelit delegaci Čatlošově.

(Pokračování následuje)

Ley.
Příloha č. 3.⁵
Tajné.
Pramen „O“.

Gen. Ingr: Na 233/4:

Pověření má jen npor. Korecký, jako styčný důstojník a kpt. Koza jako pilot a člen delegace na dobu potřeby.

¹ Mali sme k dispozícii len prílohy 1–3 k tomuto intimátu čj. 654 taj. — MNO, II. odbor, 1944, ktoré sú datované perom každá zvlášť.

² Golianove zprávy sú odpoveďou na Ingrove dotazy, ktoré poznáme z odpisov v slovenskom znení. Prvý Ingrovi rádiogram je datovaný 17. 8. 1944, druhý, vo zväzku odpisov hneď nasledujúci, nie je datovaný. Uvádzame ich v plnom znení:

„Ley: Hlášate ihneď, či odletela do SSSR delegácia Čatloša. V kladnom prípade zdelte, čo viete o motívoch, politickom pozadí a účelu ich vyslania. Ingr.“ (SÚA Praha, b S 40-3. Zprávy odoslané Otovi.)

„Ley: Moskva nás žiada o zdelenie, či sa neprejavujú nejaké dôsledky odletu lietadiel do SSSR a či v poslednej dobe nenastali zmeny v obsadení prechodov cez Karpaty (či sa tam neposadili Nemci).“

Ďalej je žiadané preverenie civ. delegátov Ing. Fejku a por. v zál. Baláza. Z nich hlavne Fejka nemá žiadneho poverenia.

Predložte mi hlásenie obratom. Ingr.“ (Tamtiež.) Je možné, že ich správne poradie je obrátené, o čom by svedčilo aj poradie Golianových odpovedí.

³ V záhlaví prílohy je perom napísaný dátum 20. 8. 1944. Za textom je rukopisná poznámka: „Dle sdělení II. odb. (pplk. Strm) byl tento telegram v plném znění zaslán gen. Píkoví na vědomí. 25. 8. 44.“

⁴ V záhlaví prílohy 2 je perom napísaný dátum 20. 8. 1944 a ako prameň uvedený „Oto“. Odpis depeše v SÚA Praha, PMR-L, sign. Slov. nár. rada má označenie „zpráva ze dne 21. srpna 1944“.

⁵ V záhlaví je rukopisná poznámka „Oto“ a dátum 21. 8. 1944. Po strane je rukopisom pripísané: „Píka — uvědomit, vyšetřit, návrhy“.

Rtm. Grüna považujú za zběha, poněvadž odletěl bez mého vědomí.
 Por. Baláž a ing. Fejka jsou jako černí pasažéři a nemáme s nimi nic společného.

Ley.

VHA Praha. Západ I, HV Londýn, 9/3/2. Originál. Strojopisný přepis.

144

1944, august 22. [Slovensko.] — Zpráva styčného a zpravodajského dôstojníka kpt. J. Krátkého o bombardovaní rafinérie v Dubovej, zaslaná rádiotelegraficky čs. zpravodajskej službe v Londýne.

VI — 082260/44

Dne 20. srpna bombardována Dubová:

Zničeny sklady a budova řed. Grillusa, celkem 60 až 70 procent. Dále zničena trať asi 60 m délky a 5 aut děl. parku v Nemecké.

Ztráty: 9 mrtvých (z toho 4 vojáci strážního oddílu),

15 těžce raněných,

12 lehce raněných.

Zničeno: 500 vagonů surovin,

50 vagonů zpracovaných surovin.

Škoda asi 150 milionů korun.¹

SÚA Praha. Ch 37-91-29/160. Záznam dešifrované došlejší depeše. Strojopisný přepis.

145

1944, august 23. [Londýn.] — Odpověď čs. ministra NO gen. S. Ingraplku. Golianovi na žádost o vydání výzvy na zastavení partizánských akcí, zaslaná rádiotelegraficky na Slovensko.

LEY: Na Vaši depeši 154-155:¹

1. Výzva slovenským partyzánům, aby dočasně přerušili bojové akce, je s naší strany neproveditelná už z důvodů technických, poněvadž s nimi nemáme přímé spojení.

¹ K náletu anglo-amerických letadel na Dubová došlo napriek tomu, že ešte koncom júna 1944 Golian poslal do Londýna depešu žiadajúcu, aby Dubová a Podbrezová neboli bombardované, lebo ležia v záujmovom priestore vojenského ústredia a ilegálnej SNR. (Viď dokument čís. 83.)

Preto aj Slovenská národná rada požiadala v septembri o vysvetlenie, prečo bola Dubová bombardovaná, „nakoľko podľa našich plánov mala byť zásobárňou pohonných hmôt pre náš odboj“. (VHA Praha, Západ I, HV Londýn, 9/4.)

¹ Ingrovo stanovisko bolo odpoveďou na Golianovu depešu, ktorá došla do Londýna 16. 8. 1944: